

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א • לע"נ הר"ר מרדכי קלמן (מוטי) זיסר ב"ר משה יצחק ז"ל

בס"ד, כ"ט סיון תשפ"ג

מסכת גיטין ל"ג-ל"ט ♦ כלים י"ז, י"ז - י"ח, ד'

גליון מס' 1256

השבוע בגליון

- ♦ מצוות שמיתת כספים אחר מות הלווה
- ♦ סעודת פורים שחלה בערב שבת
- ♦ מה אכל החתם סופר ביום שישי?
- ♦ תפילה במניין של תשעה יהודים ומחצה...

- ♦ שבועת רואה החשבון
- ♦ סמכותם של מנהלי המוסדות
- ♦ הטלת משמעת עם שרוך נעל
- ♦ חשבון "עובר ושב", זוקק פרוזבול?

בשורה לקוראי הגליון!

ניתן לקבל את הגליון בדוא"ל מידי שבוע חינם
להצטרפות: meorot@meorot.co.il

דבר העורך

עץ תפוחים

הם כבר כאן.
הפירות.

התוצאות הברוכות.

חלפו שנים מאז הוקם השיעור הראשון על ידי מאורות הדף היומי. הילדים של אז הם ההורים של היום, וההורים של אז הם הסבים של היום. רבים מהם נמצאים היכן שהם נמצאים בזכות ההחלטה הנחושה של אבותיהם ואמהותיהם כי ראש המשפחה צריך לקבוע עיתים לתורה. והוא קבע עיתים לתורה.

והתורה קבעה לה מקום במשפחתם.

בקרוב חסידי ויז'ניץ רווח המעשה הבא.

מעשה ביהודי מבית חסידי שנשבה אחר רוח התקופה וביקש לשלוח את בניו למקום שאינו הולם את אורח חייהם של יהודים שומרי תורה ומצוות. אף

דף לה/א מה מי שנשבע באמת - כך, הנשבע על שקר על אחת כמה וכמה

שבועת רואה החשבון

אמר רב יהודה, אמר רב: מעשה באדם שבתקופת בצורת הפקיד דינר אצל אלמנה, והיא הניחתו למשמרת בכד קמח. כחלוף זמן-מה שכחה האלמנה כי בכד הקמח טמון דינר זהב ואפתה לחם מן הקמח שבכד. לאחר מכן התדפק עני על דלתה וביקש צדקה, והיא נתנה לו את ככר הלחם שבתוכו המטבע, בלא דעת מאומה.

לימים בא בעל הדינר לבקש את פקדונו. היא לא מצאה את הדינר, כמובן, וכדי להסיר את חשדו ממנה נשבעה: ימות אחד מבני אם הנתיית מדינרך.

לא חלפו ימים מועטים עד שמת אחד מבניה!

מה טעם נענשה? הן באמת ובתמים לא נהנתה מדינר זה, ואמת דיברה! מבארת הגמרא כי בכל זאת הנאה זוטרה נהנתה, שכן, נותר ברשותה קמח כנפח הדינר שבלחם; ועל כן סוף סוף היתה שבועתה - שקר.

עלילת שקר: רבות האריכו הספרים הקדושים להזהיר, כי אף משבועת אמת יש להמנע ככל האפשר. בספר "חסידיים" (תי"ט) אף מספר על אדם שטפלו עליו עלילת שקר, וכל ימיו הצטער על כך שניצל ממיתה על ידי שנשבע שהוא חף מפשע. גם הר"ן (שבועות מה/א) אומר, כי לעיתים על פועל לעזוב את שכרו בידי מעבידו ובלבד שלא ישבע. במדרש (תנחומא פרשת מטות סימן א) מסופר על אלפי עיירות שהיו לו לינאי המלך אשר כולן נחרבו משום שתושביהן מרבים היו להשבע.

רואה חשבון שצריך להשבע בבית משפט: ליהודי ירא שמים, העוסק בראיית חשבון, הוצעה משרה מפתה הכרוכה בהופעות חוזרות ונשנות בפני בתי משפט. רואה החשבון המתגורר מעבר לים, ביקש את עצתו של הגר"י ווייס זצ"ל, שכן, בטרם פתיחת הדיון נהוג בבתי המשפט בארצו

לעילוי נשמת איש רב פעלים וישר דרך

הר"ר **אברהם ארונספלד** ז"ל ב"ר דוד ז"ל

נלב"ע כ"ז בסיון תש"ס **תנצב"ה**

הונצח ע"י ידידיו בני המשפחה שיחיו

זעילוי נשמת

מרת **רבקה הירש** ע"ה

ב"ר מנחם אריה ז"ל

נלב"ע כ"ד בסיון תש"ס

תנצב"ה

הונצחה ע"י ידידיו בני המשפחה שיחיו

זעילוי נשמת

הר"ר **דוד גמזו** ז"ל

בן ר' אלחנן זאב ז"ל נלב"ע ג' בתמוז

ומרת **אסתא גמזו** ע"ה

בת ר' פנחס ז"ל נלב"ע כ"ו בסיון

תנצב"ה

הונצחו ע"י המשפחה שיחיו

זעילוי נשמת

מרת **אסתר איינהורן** ע"ה

ב"ר דוד ז"ל

נלב"ע כ"ג בסיון תש"ס

תנצב"ה

הונצחה ע"י בנה ידידו

הר"ר **חיים נפתלי איינהורן** ומשפ' שיחיו - פ"ת

לעילוי נשמת מורנו הגה"ח

רבי **שמואל צבי קובלסקי** זצ"ל

בן הר"ר בנימין ז"ל נלב"ע כ"ג בסיון תשנ"ג

תנצב"ה

לו: היודע אתה מתי צריך סימנים כדי לעמוד על טיבם של העצים ועל מהותם? - עד שהם מוציאים פירות! כשהעצים כבר מוציאים פירות אין צורך בסימנים כדי לדעת מה הם! עץ המוציא תפוחים - עץ תפוחים הוא! שקדים - שקדים! יהודי הזוכה לגדל גידולים נאים לה' ולתורתו - הרי הוא...
רעדו ידיו של הרבי, ותרעדו נשמת האב, ויתנער מחזיונותיו, וישנה את דרכיו, ויזכה לגידולים נאים בכרם בית ישראל.

★ ★ ★

קובעי עיתים לתורה מלבד שמטיבים עם נשמתם בלימוד התורה, זוכים גם לגדל דורות ישרים מבורכים, הגדלים על מבועי התורה.
יהי רצון שלא תמש התורה מפנינו, מפני זרענו ומפני זרע זרענו עד עולם.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק.
 טל: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

פנינים

דף ל/ג מפני תקנת עגונות

תקנת עגונות

ישב הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל בפתח ביתו שבחצר החורבה ולפתע נכנס אדם בלתי מוכר, קראו רבי שמואל מיד, צויה לשמש להכניסו אצל הדיינים והחל מסדר גט.
 - **מה** לי ולגט? תמה הלה.

- **אל** תאמר דבר, השיבו רבי שמואל. אמור שמך ושם אשתך, מנה אותנו שליחים, ולא מעבר לכך.

לאחר סוודר הגט, והלה נסתלק, תמהו הדיינים: מה אירע כאן.

הסביר להם רבי שמואל:

פעם פורסמה תמונת אדם המעגן את אשתו. משכנע הכרתי ומיד שקדתי על תקנת עגונות. עתה נחפש מי היא זו ונשלח לה את הגט...

דף לד/ב בראשונה היה משנה שמו ושמה

שמחת התורה

בדברו על שמות גיטין מספר המהרש"ל בספרו ים של שלמה (גיטין פ"ד סי' כט) כי מהר"ז כהן ועוד שני גדולים עסקו שלושה ימים רצופים בשאלות שמות מסויימים בגט, עד שלבסוף מצא מהר"ז ראייה כיצד לעשות "**ורקד לבית החורף בשמחתו**".
שמחתו בבירור דברי התורה היתה גדולה כל כך עד שרקד ריקוד שכזה שאי אפשר היה שלא לציינו לדורות עולם.

דף לו/א רב חסדא וכו'

ס' וע' - אותיות הסימנים

מדוע חז"ל משתמשים בשמות "יוסף בן שמעון"?
ביאר מהר"י ענגיל: במסכת שבת (קד/א) נאמר שהאותיות ס' ע' הן נטריקון "סימנים עשה". כיוון שאלו האותיות של הסימנים והדוגמאות, בחרו בשמות יוסף ושמעון שבהם כלולות אותיות ס' וע' בשמות השבטים.
ומעניין הדבר כי רב חסדאי היה חותם באות ס' ורב הושעיא באות ע', כאמור בגמרתנו, כי אלו האותיות המיוחדות לסימנים והעדיפו אותן דוקא (גלינוני הש"ס).

דף לו/ב אין בית דין יכול לבטל

דברי התורה הפכו לגמרא

בעלי התוספות כתבו שאת תקנת י"ח דבר אי אפשר לבטל מכיוון ש"עמדו להם בנפשותיהם".
ביאר הגאון רבי אפרים בורדיאיסקי זצ"ל:
 חז"ל אמרו (בבא קמא סא/א) שהמוסר נפשו על דברי תורה אין אומרים את חידושיו משמו אלא משמה דגמרא. יש שביארו שמחת מסירות הנפש

לשלם את החוב, ומ"שיעבוד נכסים" של הלווה, המשתעבדים אף הם לחובו של בעליהם. והנה, מצוות שמיטת כספים מפקיעה את **שיעבוד הגוף** של הלווה, ובעקבות כך, גם נכסיו משתחררים משיעבודם. אולם, כאשר מת הלווה ומצוות שמיטת הכספים כבר אינה נוגעת אליו, שוב אין עילה להשמטת שיעבודם של הנכסים, שהרי בחוב זה לא שייך ליגוש את הלווה, ומצוות שמיטת כספים נאמרה רק כאשר ישנה אפשרות ליגוש בלווה (דברים טו/ב) ולפיכך, אפשר לגבות את החוב מנכסי הלווה. לחידושו של בעל התומים, השלכה הלכתית חשובה, הנוגעת לכל בעל חשבון "עובר ושב".

חשבון "עובר ושב" זוקק פרוזבול? לכאורה, כסף המצוי בחשבון הלקוח בבנק, הריהו כחוב של הבנק ללקוח, ולפיכך, אם בעליו לא יעשה פרוזבול, יפקע החוב בשלהי שנת השמיטה. אלא, שעל פי דברי התומים הנזכרים, מחלק בעל עטרת משה (סימן ס"ז) בסברה נפלאה, בין חוב רגיל לחשבון בנק. שכן, חוב הבנק כלפי הלקוח, אינו חוב אישי של מנהלי הבנק. הא ראייה שאם יקרוס הבנק ויפשוט את הרגל, לא יחוייבו מנהליו לשלם מכספם האישי ללקוחות שהפקידו בו כסף. לפיכך, מעולם לא היה אדם כל שהוא שחל עליו "שיעבוד הגוף" להשיב את חובות הבנק, ומלכתחילה נכסי הבנק בלבד הם המשועבדים לחובותיו. על כן, אין כל עילה לשמיטת חוב הבנק, שהרי חוב זה כמוהו כחובו של הלווה שמת, שיש בו "שיעבוד נכסים" בלבד ואינו פוקע, כיוון שאין כאן לווה הראוי לנוגשו, אלא נכסים שניתן ליטול מהם [אמנם, רבים מגדולי הרבנים, עייני ברית עולם נקטו, כי גם על חשבון עובר ושב יש שמיטת כספים. ועייני שמיטת כספים כהלכתה, שבביבי אש סימן י"א].

מעניין לציין כי היו שסברו, כי מי שאין ברשותו כרטיס מגנטי למשיכת מזומנים - אינו זקוק לפרוזבול, שהרי בשלהי היום האחרון של שנת השמיטה, ערב ראש השנה, אין הוא יכול לגבות את חובו מהבנק, שסניפיו נעולים על מסגר וברית, ושמיטת הכספים חלה רק על חובות שאפשר לגבות בשלהי שנת השמיטה. אך הפוסקים דחו טענה זו, מאחר שהחוב עצמו עומד לגביה בכל שעה וזמן, וסיבה טכנית בלבד הנובעת משעות פעילות ענפי המסחר היא המונעת את הגבייה (ועייני ברית עולם סדר הפרוזבול ע"ג ע"ד).

פריעת חוב למי שאינו שומר תורה ומצוות: עצה מעניינת ישנה למי שפורע חוב ליהודי שאינו שומר תורה ומצוות שלא עשה פרוזבול, ופרעון החוב יכשילו באיסור, כי מן הראוי שיאמר הלווה בטרם פריעת החוב, שהוא מעניק את המעות **במתנה** למלווה ולא כפרעון החוב (תשובות והנהגות חלק ג' תמ"ח).

דף לח/ב ואחת קבעה סעודתא בערב שבת

סעודת פורים שחלה בערב שבת

בני משפחה נכבדה שהתגוררו בירושלים נהגו לסעוד את לבם במאכלים ובמשקאות משובחים בכל ערב שבת. גמרתנו מספרת, כי אותה משפחה נענשה על כך וגלתה מירושלים. במהות חטאם אנו מוצאים ברש"י שני פירושים: **א.** שהאריכו בסעודת **ליל שבת** וכבדוה יותר מאשר את סעודת היום שהיא העיקרית. **ב.** שאכלו **בערב שבת**, ומלאו את כרסם, ומשום כך לא יכלו לאכול את סעודת השבת בתיאבון.

מה אכל החתם סופר ביום שישי? רבים וגם טובים מקפידים על כבוד סעודות השבת, כפי שמסופר על בעל חתם סופר זצ"ל (מנהגי בעל החתם סופר) שבסעודת שחרית של יום שישי לא אכל אלא "פת דובשנין עם קפה, ובצהרים לא סעד כלל". השל"ה הקדוש (שבת, נר מצוה) מספר על מנהג רבו המהרש"ל בעיר קראקא, שכאשר כובד בסנדקאות ביום שישי, החמיר שלא להצטרף לסעודת המצווה כדי שלא יכנס לשבת כשהוא שבע.

על פירושו השני של רש"י, שאותה משפחה נהגה לסעוד את לבה ביום שישי קודם השבת, הקשו הראשונים (רמב"ן, רשב"א, ר"ן ועוד) מדברי רבי יוסי (פסחים צט/ב) האומר, שרשאי אדם לאכול בערב שבת עד שתדך החשיכה, ואם כן מדוע נענשה אותה משפחה? רמב"ן מבאר, שאף רבי יוסי לא התיר לעשות כן **באופן קבוע**, שכן הדבר מהווה זלזול בשבת קודש, כי אם גם ביום השישי נערכות סעודות ומשתאות, במה תתייחד השבת? הרמב"ם (הלכות שבת פרק ל' הלכה ד', עיני מגיד משנה) חולק וסובר, כי גם באופן חד פעמי אין לערוך סעודה ביום שישי אחר חצות, שאין זה מכבוד השבת שיכנס אליה אדם כשהוא שבע, וכוונת רבי יוסי היא לסעודת עראי בלבד. ואמנם, כתב החיי אדם (הלכות שבת כלל א' סעיף ח'), כי אף על פי שמעיקר הדין מותר לאכול סעודה בערב שבת אחר חצות, אך מן הראוי להמנע מכך. לעומת זאת, **סעודת מצווה** שאין ניתן לדחותה, כגון, סעודת ברית וסעודת פדיון הבן שזהו זמנן (רמ"א א"ח סי' רמ"ט סעי' ב') מותר לערוך בערב שבת, אלא שמן הראוי להקדימה לשעות הבוקר.

סעודת מילה שנדחתה: נידון מעניין דנו הפוסקים (שו"ת מהרש"ם חלק ה', ועוד) אם מותר לערוך סעודת ברית מילה בערב שבת לאחר חצות היום, אם ברית המילה נדחתה ולא נעשתה ביום השמיני להולדת התינוק. שכן, מאחר שיום זה אינו הפעם הראשונה בה ניתן היה למול את התינוק, אין הוא נחשב כיום הקבוע של המצווה, ועל כן לא ניתן יהיה לערוך את הסעודה בערב שבת אחר חצות. אולם, המשנה ברורה (סימן רמ"ט ס"ק י"ב) הכריע, כי מאחר שבכל יום שהתינוק אינו נימול אביו עובר על איסור, כל יום ויום נחשב כזמנה הקבוע של המצווה.

דף לח/ב

תפילה במניין של תשעה יהודים ומחצה...

עשרה יהודים המתקבצים יחד, נחשבים 'ציבור' לעניין אמירת דבר שבקדושה, כגון: קדושה, קדיש, קריאת התורה ושאר מצוות שיש צורך או מעלה לעשותן בציבור. עשרה אלו צריכים להיות בני חורין: "אומרים קדיש, ואין אומרים אותו בפחות מי זכרים בני חורין גדולים שהביאו ב' שערות, והוא הדין לקדושה וברכו שאין נאמרין בפחות מעשרה" (שולחן ערוך או"ח סימן נ"ה סעיף א').

חצי עבד חצי בן חורין: תשעה יהודים, איפוא, אינם 'ציבור'. ומה תאמרו על תשעה וחצי יהודים, די בהם כדי להחשב 'ציבור'? וכי תאמרו, תשעה יהודים - ניחא, חצי מנלן? ובכן, הרי עבד כנעני שיש לו שני אדונים ואחד מהם משחררו, הופך לחצי ישראל חציו עבד כנעני. הנה, לפנינו חצי יהודי. האפשר לצרפו למניין?

נחשב בן חורין מחמת החובה לשחררו: התשובה לכך שנויה במחלוקת. לדעת בעל עולת תמיד (סימן קמ"ג ס"ק א' וסימן קצ"ט ס"ק א') אפשר לצרפו למניין, שהרי חובה על רבו לשחררו (פסחים פח/ב) שכולו יהיה יהודי, ממילא, מאחר שכבר כעת טמונה בו החובה להיות יהודי שלם, ניתן לצרפו למניין. אף הוכחה הוא מביא לכך, מן הנאמר במשנה שחציו עבד וחציו בן חורין חייב במצוות ראה (חיגיגה ב/א), לעלות לרגל במועדים ולהראות את פני ה'. הרי לנו, כי הוא נחשב כבן חורין.

בעל אליה רבה (שם) חולק עליו בתוקף. אין לצרפו למניין. ואילו חובתו במצוות ראה מקורה בכך שכל מי שיש לו אדון אחד חייב במצווה זו, יצאו עבדים - שיש להם שני אדונים. ברם, עבד ייחודי זה שעתיד להשתחרר מאדונו, שכופים אותו לשחררו, נחשב כעבדו של הקב"ה בלבד ולפיכך הוא חייב במצוות ראה. מכאן ועד הגדרתו כיהודי שלם במצבו הנוכחי, רחוקה הדרך וארוכה.

היו שביקשו להביא ראה מגמרתנו, אשר בעל נודע ביהודה (צל"ח) מכנה אותה "כדמות ראה". בסוגייתנו מסופר, שרבי אליעזר וחבריו התכנסו לתפילה בבית הכנסת ומשלא נמצא להם מניין, עמד רבי אליעזר ושחרר את עבדו הכנעני, אשר הפך בו במקום ליהודי, וצירפו למניין, והגמרא מקשה כיצד עשה כן, הרי אסור לשחרר עבדים. מדוע הגמרא לא תירצה שמדובר היה בעבד שחציו בן חורין, וממילא היה עליו לשחררו והוא לא עבר על כל איסור? אין זאת, אלא שמוכח מכאן, כי לו אכן היה עבד למחצה, לא היה כל צורך לשחררו, משום שהוא ראוי להצטרף למניין... אך נודע ביהודה דוחה ראה זו, שכן, אם אכן היה עליו לשחררו משום שהיה חציו עבד, לשם מה כתבה הגמרא את דבר המעשה, וכי מה חידוש יש בדבר, ודאי שעליו לעשות כן.

ראה הפוכה, שגם היא אינה ראה גמורה אלא "דמדומי ראה" כלשון הפרי מגדים מנסים להביא אחרונים אחרים (עיין פרי מגדים סימן קמ"ג א"א ס"ק א' דעת תורה סימן קמ"ג, וכלי חמדה פרשת בהר סימן ו' אות ב'): אם חציו עבד מצטרף למניין, מדוע רבי אליעזר לא שחרר את עבדו למחצה, ובכך היה מפחית מחומרת איסור שחרור העבדים - אין זאת אלא שחציו עבד אינו ראוי להשלים מניין... [ועיין כלי חמדה שם, שדחה, כי גם בחציו עבד בטלה מצוות לעולם בהם תעבודו, וממילא, גם המשחרר חציו עבד עובר על האיסור במידה זהה].

להלכה יש מן הפוסקים המדייקים מלשונו של השולחן ערוך (שם), כי חציו עבד חציו בן חורין אינו מצטרף לתפילה, לקדיש ולקדושה, שכתב השולחן ערוך כי לתפילה יש צורך ב"עשרה זכרים בני חורין גדולים"; מאחר שחציו עבד וחציו בן חורין אינו מוגדר כ"בן חורין" שהרי חצי ממנו עבד, עולה מדבריו כי הוא אינו ראוי להצטרף למניין.

ברם, בעל ישועות יעקב (סימן נ"ה) טוען, כי כל האמור הוא לגבי תפילה, קדיש, קדושה וקריאת התורה (עיין שולחן ערוך או"ח סימן קמ"ג סעיף א'), אך חציו עבד וחציו בן חורין ראוי להצטרף לזימון בברכת המזון, שלגבי זימון השולחן ערוך שניה מלשונו וכתב (או"ח סימן קצ"ט סעיף ו') "...**עבדים**... אין מזמנין עליהן", והוא אינו כותב כהלכות תפילה שבני חורין בלבד ראויים לזמן. משינוי הלשון שנקט בו השולחן ערוך עולה, כי רק מי שכל מהותו עבד, אינו מצטרף לזימון, אך חציו עבד וחציו בן חורין, מצטרף גם מצטרף.

ההבדל בין תפילה לזימון: מה טעם הדבר, שלזימון הוא מצטרף ולתפילה אינו מצטרף? בעל ישועות יעקב כותב סברא נאה מאד לחלק בין המקרים.

בהלכות זימון אנו מוצאים, כי גם קטן יכול להצטרף לתשעה גדולים (שולחן ערוך או"ח סימן קצ"ט סעיף י') המבקשים לזמן ולומר "ברוך אלוקינו שאכלנו משלך", אף על פי שהזכרת שם ה' בזימון אינה אלא בעשרה, ואילו למניין של תפילה קטן אינו יכול להצטרף. נמצאנו למדים, כי לזימון אפשר לצרף כל מי שעתיד להיות חייב בדבר, ואף על פי שכעת הוא קטן, מאחר שבעתיד יהיה גדול ניתן לצרפו. אך במניין של תפילה יש צורך בעשרה גדולים כעת. מעתה, מאחר שחציו עבד חציו בן חורין עומד להשתחרר, שהרי חובה על רבו לשחררו, הרי הוא כקטן העומד לגדול, שלזימון בברכת המזון הוא מצטרף, אך לתפילה אינו מצטרף... [בבית מדרשנו העירו, כי יש לחלק בין חציו עבד לקטן. שכן, סיבת שחרורו של העבד נעוצה באדונו, החייב לשחררו מאחר שאינו יכול לישא לא שפחה ולא ישראלית. ברם, בקטן העומד לגדול, סיבת חיובו העיתידי במצוות נעוץ בו, בגופו, מחמת היותו יהודי].

התעלו והפכו דברי תורתו לחלק מן הגמרא, וכבר אי אפשר אף למי שגדול ממנו לבטלם. זהו "עמדו להם בנפשיותיהם". כיוון שמסרו נפש, אי אפשר לבטל דברים גבוהים כל כך.

וסיים: הגאון רבי אליעזר גורדון זצ"ל, ראש ישיבת טלז, היה מוסר נפשו על דברי תורה. וכך אירע לו שהרבה מהחידושים הישיבתיים הם בעצם חידושי תורתו שהפכו לנכסי צאן ברזל של כל הלומדים... (ספר רבי אליעזר גורדון, מה).

דף לו/ב ואוהביו כצאת השמש בגבורתו מאירים לכל

מה השמש מאירה לכל, רשעים וצדיקים, טובים ורעים, הגונים ושאינם הגונים, כאחד, אף הצדיקים אוהבי ה' מפיצים קרני אהבתם לברואים כולם, בין אם מטיבים להם ובין אם מצרים להם... (שער בת רבים, קדושים).

דף לח/א עמון ומואב טהרו בסיחון

בית המן טהר אצל אחשוורוש

בגמרא נאמר שאף שנאסרו נכסיהם לישראל, מכל מקום כשכבשם סיחון - הותרו. הגר"י פרלא מפרש על דרך זו שכך גם הותר בית המן, שהיה מזרע עמלק ונכסיו אסורים בהנאה, למרדכי. כיוון שנהרג והרוגי מלכות נכסיהם למלך (סנהדרין מח/ב) על כן הותר אחר כך למרדכי זה, פירש, מה שאמר אחשוורוש לאסתר: "הנה בית המן נתתי לאסתר ואותו תלו על העץ". מה השייכות בין הדברים? הוא אשר דיברנו, כיוון שתלוהו בציווי המלך הותר ביתו... (המועדים בהלכה, רנ"ד).

גומרים ש"ס ב-5 דקות ליום, זוכים בשפע גדול

"... ובודאי בלימוד המשינות כלול כל התורה כולה"
 מרן ראש הישיבה הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל
 הגר"ג אדלשטיין שליט"א

להתנסות חינם התקשר עכשיו: 3764*

לעילוי נשמת
 הר"ר **יעקב סלומון** ז"ל
 ב"ר דוד ז"ל נלב"ע כ"ח סיון תשכ"ד
תנצבה
 הונצח על ידי ידידינו **דוד סלומון** שיחי

לעילוי נשמת
 הר"ר **אהרן פרידמן** ז"ל
 ב"ר חיים קלונימוס קלמן ז"ל נלב"ע כ"ב בסיון
 תשנ"ט מייקירי בית המדרש סוכושוב
תנצבה
 הונצח על ידי המשפחה שיחיו